

KOLÁRIKOVÁ, Adriana, *Reflexe voleb roku 1946 na Českobudějovicku a Humpolecku. Pokus o komparaci*, Bakalářská práce HÚ FF JU, České Budějovice 2011, 52 s. + přílohy.

Posudek oponenta bakalářské práce:

Je dostatečně známo, že parlamentní volby v ČSR do Ústavodárného národního shromáždění (ÚNS), které bylo tvořeno, na rozdíl od předmnichovského státu, jen jednou 300 člennou komorou, proběhly 26. května 1946. Všeobecně se o nich také říká, že patřily k tomu poslednímu (a ještě relativně) svobodnému hlasování, které se konalo před osudovým rokem 1948. Autorka si za cíl bakalářské práce určila srovnání příprav, průběhu a výsledků voleb ve dvou zcela sociálně a hospodářsky odlišných jihočeských regionech, jakými bylo Českobudějovicko a Humpolecko.

Autorka si svou práci rozdělila následujícím způsobem: Úvod (s. 7-8), 1. Poválečné Československo (s. 10-14), 2. Charakteristika regionů (s. 15-18), 3. Příprava voleb (s. 19-23). Zde stručně zpracovala politický vývoj Československa po roce 1945. Následovala geografická, hospodářská, národnostní a politická charakteristice regionů. Použila výsledků posledních parlamentních voleb v ČSR z roku 1935 pro komparaci s rokem 1946. Stěžejní je kapitola 4. Strany národní fronty a jejich předvolební kampaň s ohledem na Českobudějovicko a Humpolecko (s. 24-38). Zde se autorka rozhodla zachytit (ve čtyřech podkapitolách) politický program a předvolební kampaň čtyř stran Národní fronty a to včetně regionálních specifik. Následuje 5. Průběh a výsledky voleb (s. 39-40) a Závěr (s. 41-42) rekapituluje výsledky práce, když zejména poslední kapitola „*má být jakýsi exkurzem do volebního dne, spojeným také s uvedením konečných volebních výsledků a jejich zhodnocením.*“ (s. 9).

Ve svém zpracování se autorka opírala o potřebný archivní pramenný materiál, který byl uložen ve fondech okresních národních výborů a okresních úřadů České Budějovice a Pelhřimov v rámci sítě SOkA. Dále využila materiálů SOA Třeboň a zde uložených zápisů krajských výborů KSČ a ČSL. Stranou své pozornosti neponechala ani dobový denní tisk, který se tak ukázal jako velmi potřebný pro nezbytné pochopení volební kampaně soupeřících jednotlivých politických stran v českých zemích (KSČ, ČSNS, ČSL, ČSSD).

Ke kladům práce patří nejen přínos relativně nových poznatků, které charakterizují politické strategie z hlediska společenských a hospodářských charakteristik kraje, stejně jako celkem velmi dobře vybrané obrazové přílohy, které nejen ilustrují předložený text práce. Třebaže všechny strany a jejich vedoucí představitelé uzavřeli a to na nejrůznějších stranických úrovních (celostátně, krajově, regionálně, v rámci okresů i obcí a měst) dohody o tom, že předvolební boj bude probíhat slušně, stranický tisk politických stran vydává zcela jiné svědectví. Stejně tak o tom svědčí i tehdejší dobová šeptanda (srovnej heslo: JPP = „jedna paní povídala“) a lidový humor, pochopitelně nejrůznější úrovně!

K negativům práce patří zejména jistá, a to jak obsahová, tak i ale formální nedotaženost a nedůslednost v přehlednější analýze a následné komparaci, vzniklé snad

přílišným spěchem při finalizaci celé práce. Je to škoda, zejména když nám autorka jasně naznačila, že je to v jejích současných reálných možnostech a interpretačním potenciálu. Je také jen škoda, že autorka nepřihlédla k zajímavé (i když již 30 let staré) práci: KRÝDL Milan, *K problematice květnových voleb 1946 v bývalém správním okrese Pelhřimov*, JSH 50, 1981, s. 182-202.

Můj dotaz na autorku zní: Jaký byl zásadní rozpor, který byl po roce 1945 jedním z hlavních limitujících důvodů vzniku problémů a krizí uvnitř Československé sociální demokracie? Jakým směrem by se mohlo, podle Vašich současných znalostí pramenů a literatury, ubírat Vaše další možné bádání v této problematice?

Tyto výše uvedené některé mé výhrady však nijak nesnižují velmi zajímavou a podnětnou bakalářskou práci. Proto ji také doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **velmi dobře**.

PhDr. et PaedDr. Jiří Dvořák, Ph.D.

České Budějovice 17. června 2011